

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Philosophia Aristotelica - Cod. Ettenheim-Münster 289

Aristoteles

[S.l.], [17. Jahrh.]

Disputatio prima

[urn:nbn:de:bsz:31-130062](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-130062)

Termini locorum materia remota argumentationis, propo-
 sitionis vero propinqua, et argumentatio vocatur, ipsum
 compositum, et materia remota et propinqua sunt esse syllo-
 gismus: de quibus omnibus huiusmodi in praemissis ordine
 agemus, et quidem in prima disputatione de ista mentali
 operatione, sive termini suppositione definitione ac
 divisione in ista de ista mentali operatione enumeratione
 scilicet, eiusque proprietatibus, et in tertio denique de
 syllogismo. Sed ad id studium nostris, non vero omnia
 ad seum eiusque gloriam referamus; quod si alicui stud-
 ium hoc, ut omne initium grave est initio grave videtur,
 memoretur Aristoteles, et Aristotelis, quo aiebat: stud-
 iorum liberalium amor, quidem radicis fructus, verum
 per quem dulces est.

Disputatio Prima

De prima mentali operatione, sive termini, definitione
 idem et divisione. Caput primum.

Quid sit terminus logicus.

non est hic questio de termino latissime sumpto, prout
 idem est et ultimum, sicut non est terminus vita, sal, mortis,
 vel fluvii sine ac termini regni vocantur: neque hic agitur
 de termino prout significat finem, progressum, sicut
 Coelus v. g. dicitur esse terminus inferiorum, infernum regresso-
 rum esse. Sed strictius accipitur tunc de termino Logico
 prout a Logica consideratur, qui terminus bene intelligitur
 quid sit, breviter prius explicandum, quid sit progressio.

Propositio ita quae dicitur Philosophum libro in priorum
Capite ino est oratio affirmativa vel negativa aliter
de aliquo vel de dno. Deus est Logus Petrus non
est Logus. quatuor videtur fore est propositio: mentalis
Vocalis scripta et obiectiva. mentalis esse actus a
intellectu vel cognitio unum de altero affirmans vel
negans. vocalis sunt voces, per quas propositio mentalis
exprimitur. scripta denique est, per quam conceptus et verba
in carta exprimitur, et haec vocantur propositiones
formales. propositio vero obiectiva est ipsa obiectum
propositionis, de quo aliquid affirmatur vel negatur,
quomodo videtur in profeta ita vocatur quia obiectum
non est affirmatio vel negatio proprie loquendo, sed solus
ipsa affirmatio vel negatio per propositionem, unde
etiam copula obiectiva proprie non predicatur, quia est
ipsa idem dicitur, sed solum predicatur copula formalis,
et quidem praecipue vel quo. componitur autem propositio
ex tribus partibus, subiecto scilicet, predicato et
copula, sicut corpus philosophum homo est. quod componitur
ex corpore anima et unione. subiectum dicitur illud,
de quo in propositione aliquid affirmatur vel negatur.
predicatum vero est id, quod affirmatur vel negatur, copula
vel unio ac ratio inter predicatum et subiectum est verbum
significans unionem. sicut in hac propositione: Petrus
est Logus, in qua adiectivum Logus est predicatum
quod affirmatur de Petro. Petrus subiectum de

quo affirmas, quod utrumque verbum sem invicem con-
 pelli. subiectum et predicatum, vocantur per principia
 vel ut quod copula parvum principia, et non sunt
 et quot. in propositione negativa copula nexum
 significat, sed is per particulum negatur.

¶ Nobis dicitur ad solvendas plures obiediones, imo
 parum refero quo loco ponat subiectum et predicatum,
 neg copula necessaria debere esse in medio inter subiectum
 et predicatum, et si dico: Deus dicitur est copula quidem
 et in medio, quod pronuntiationem grammaticalem et mater-
 ialiter complexa, et dicitur in medio logice et formaliter complexa
 seu quoad connectionem, non dicitur subiectum in quolibet
 loco id de quo aliquid dicitur, et predicatum id quod dicitur,
 et copula nexum predicati cum subiecto. neg semper
 debet explicite poni verbum sunt v:gs: hic logicus scribit
 tunc enim iam implicite et virtualiter sunt tres partes,
 quia semper est logicus et scribens, ubi predicatum et copula
 in eodem verbo continentur. sic etiam resolvuntur hoc propo-
 sitionis: pluit, sonat, semper enim est: coelum est pluit, sonat.

¶ Cetera, ut sunt coqui obliqua, adverbia, et relativa, dicuntur
 affectiones de ratione, vel arte ratioms per modum unius,
 cum predicato et subiecto. v:gs: si dico. Logicorum
auditorium est vox amplum. Lo auditorium est subiectum
Lo logicorum idem est Lo logicorum auditorium. Lo amplum
 est predicatum. Lo vox est affectio predicati, quia vox
 ut predicatum aliter significat, quam sine illo
 significaret, significat enim, quod auditorium

in quonodo accipit, sed valde fit amplum, atq; ideo longe
aliter officij predicatum, magisq; e significativum, quam
si particula valde i adhaeret. hujus bene persequi.

Notabitur etiam terminum logicum ab Aristotele libro
priorum capitulo primo ita describitur: terminum autem
voco, in quem resolutus propositio, ut predicatum, et de
quo predicatum, appositio vel separatio esse vel hae. hoc est:
terminus est id, quod ablata copula non est in propositione,
sive, sicut ablata unione homo resolutus in corpus et
animam, ita ablata copula resolutus propositio in subie-
ctum et predicatum, in quom terminus, ablata unione reman-
entes, verba ita appositio vel separatio esse vel hae significat
tantum, quod omnis propositio debeat esse affirmativa vel
negativa: quom Aristoteli descriptionem variis locis propo-
sitionis, modis defendens, nulli ratione derogans, quidquid loqui
fit deest.

Hic ego brevissime: terminus logicus iuxta mentem
Aristoteli est extremum propositionis. probatur definitio
hoc est breviter, deinde Aristotelica et convenit omni et soli,
ergo bona. probatur antecedens in negativum, quia non
potest ostendi quid bonum illi deest. probatur vero positivum
ex Aristotele, qui libro 5 de metaphysicorum deinde Viginti
in omni terminum in genere definitur, ait: terminum esse extremum
aliquis rei, additq;: nomine extremi in bonum intelligi, sicut
sed etiam principium, ex quo deinde sic ego arguenter
iuxta philosophum deservit est extremum illius rei, cuius est ter-
minus, ergo etiam iuxta eundem deservit logicus extremum
illius rei, cuius est terminus, subdit: sed et potest esse alterius

115
rei extremum quam propositionis ergo inada ~~fructualem~~ terminus
logique ~~est~~ ad extremum propositionis. ex quo patet, quod, si
fructualem explicando terminum per extremum, ~~et~~ explicata illam
per idem, et obscurum per obscurum, id neq. nobis, et sil
obui, qui cum ipso sentimus ac loquimur, et consequenter
ab eo non recedimus.

Confirmatur illud recte dicitur terminus propositionis
quod terminus propositionem, sed omnia et sola extrema
terminus propositionem, ergo omnia et sola extrema sunt
terminus propositionis. idem inada ~~fructualem~~ omnia et sola
terminus est id in quod ~~resoluitur~~ propositio loquum in praedica
tione et subiectum, sed loquum ~~resoluitur~~ in extrema, ergo
resoluitur omnia et sola extrema sunt termini. probatur
si aliquid aliud terminus vel terminus copula, sed hoc
terminus: cum enim sit res, medium, unio, et finem
inter duo extrema, patet non potest esse ipsum extremum, siue
id quod in duobus punctis extremis alius lineae includit,
non potest dici extremum, sed medium inter extrema, possum
autem dubitare utrum propositio ~~vel~~ terminus ~~resoluitur~~ in copulam,
ergo etiam ex hoc capite hoc noster definitio priori ibi ~~defini~~
tioni est preferenda. ratio vero ulterius est, quia copula non
sed terminus est voluntas et auctoritas ~~fructualem~~, dum etiam
communis sensus, et modo loquendi doctorum, iuxta quos
terminus vel extremum debet facta resolutione esse
aliquid permanens, copula autem nil est permanens,
sed perit siue unio hominis mortalis, et hinc si unio
hominis non potest esse homo, nec unio lapidis lapis, nec
unio terminorum potest esse terminus. alio modo loquen

Verbum suu duplici fungit officio, copula factus est
 predicatum, ut si dico: Petrus est qua propositio fit resolutiva,
Petrus existens. quod denique propositio negata adverbium
 est copula obliqua quatuor resolutiva ratio est quia dicitur
 terminus quod facta resolutione movet propter immediatam
 connexionem, quom antecedenter per copulam cum alio
 habuit, copula autem obliqua est adverbium, solum movet
 pronomen, loquom affectione predicati et subiecti;
 que non immediate casus conector.

Solventur Objectiones.

Obiicit ino propositio resolutiva in copulam, ergo copula
 est terminus subiecti antecedenti, in id aliquid resolutiva, et quo
 componitur, sed propositio componitur a copula, ergo
 aliam in copulam resolutiva respondet dicitur antecedenti.
 propositio resolutiva in copulam, loquom in adverbium, vel
 subiectum aut predicatum. Ne antecedenti loquom in aliquid
 quod in adverbium, aut predicatum vel subiectum concedo
 antecedenti et nego consequentem. Vel aliter sic dicitur: propo-
 sitio resolutiva in copulam loquom in aliquid personam
 facta resolutione ad partem vel quod. N. antea proquam
 in aliquid personam, et precise partem vel quod, con-
 textus et N. consequentem, responsio potest esse fortitudo
 superius data cum unione homini. ad prolationem
 antecedenti; eodem modo respondet dicitur maiorem
 in id aliquid resolutiva quo componitur loquom in
 predicatum vel subiectum, et personam, et ad quod
 concedo una: si in id componitur nego una dicitur una: sed

propositio componitur ex copula & termino & subiecto & predi-
cato parte permanente velut quod N: est. Iam
sed quo dicitur: itego consequentiam.

Vergo in copula potest & extremum propositionis
Vergo adhuc & terminus. ito dicitur in hac propositione:
Petrus est. ubi copula est & extremum. ito ex hac.
Copula est & copula, illud enim & terminus propositionis
de quo aliquid dicitur, sed hic de copula est aliquid dicitur,
ergo & terminus extremum propositionis. R: nego antea
in non probationem dicitur copula est & extremum, grammati-
coliter sumpta ad ordine pronunciationis & bene ordinata
est antea logica est formaliter sumpta ordine debita
constructionis N: antea & consequentiam. ordine debita
constructionis enim id debet esse in medio, quod est medium
inter duo. ito dicitur probationem q: contra no: dicitur.
sed & copula est formaliter sumpta ad ut agit in copula
aliquid dicitur negandi. de illa dicitur materialiter sumpta,
ad ut agit in agit in copula aliquid dicitur dicitur.
Ito dicitur consequentiam ergo copula est & extremum propositionis
formaliter sumpta, vel ad ut agit in copula agit. N: consequentiam,
materialiter sumpta, vel ad ut agit in agit in
copula ergo consequentiam, in hoc enim propositione reflexa.
copula est & copula, inuicem enim & inuicem predicatum cum
subiecto, nec est medium inter extrema, sed est id, de quo
aliquid dicitur. inuicem ergo. sumit materialiter, dicitur
sumit formaliter, quia ad ut agit in inuicem est, cum predicato.
hunc autem dicitur vocem aliqua dicitur sumit formaliter,
cum sumit pro suo significato, ad ut agit in sumit formaliter,
ad si dicitur: logica dicitur, quia dicitur officium est dicitur.

Si vero dico: logia enomen sum non materia idea
n pro suo significato, de nuda voce idem non dic de verbo
sum est.

Urgens ubi copula est sum formaliter in diuisa propositione
ergo nulla responsio. Pro ante copula formalis est diuisa persona
verbi sum, sed est et diuisa persona verbi sum, ergo sum formalis
R. Vgo ante ad probationem dico non: copula formalis est
diuisa persona verbi sum si sum formalis directe et dupliciter
qua alij sunt pro actu vera sum in actu verbi sum si sum
formalis materialiter reflexe specificatiue qua est alij
Vgo mai: si distincta minore et consequenter responsio
reque potest ex dictis.

Urgens domen est si dico: homo est omnis rationalis est
bona definitio: in est formalis et bona est terminus
ac subiectum folden in adequatum. Item de diuisa propositione
aliquid diuisum. ergo copula formalis sumpta est terminus
et diuisa propositio potest est terminus. R. disputo ante in est
formalis formalis respectu simplicis propositionis homo est rationalis
rationalis. Pro respectu duplex propositionis N: ante disputo
et consequenter ergo est terminus respectu propositionis in
qua sum formalis N: consequenter formalis materialiter
Pro consequenter dicendum potest, aliquid est copula formalis
sum, aliquid formalis est copula. et in hoc ultimo seru
et potest est subiectum fictionis est, quod diuisa propositio,
cum de illa aliquid dicis pro est terminus et bona est terminus
considerata et respectu sui ipsum sed respectu alterius
propositionis, unde potest est terminus in eadem et diuersimode
considerari, sic habet, domus, si consideratur secundum

159
non pars, sed totum, sicut autem pars, si hoc cum populo,
Quoniam cum civitate conserat, ita etiam una propositio hoc est
animal rationale, non est pars respectu sui, sed totum, sed respectu
diversa propositionis: hoc est animal rationale, est bona
definitio. Et pars: ergo sunt diversis respectu potest esse pars
et totum quod simpliciter.

Obicitur etiam quod predicatum est id quod predicatur, et subiectum
autem quod aliquis predicatur, sed vox est littera non predi-
catorum neque subiectorum, ergo non sunt subiectum aut predicatum
nec terminus. R. Dico ita: predicatum obiectivum est id quod
predicatur, et subiectum obiectivum est id quod subiicitur
Eodem modo: predicatum formale est subiectum formale sicut id
quod predicatur et subiicitur predicationi. N. illa est
compositio: duo conceptus, ergo vox littera est conceptus non
sunt subiectum aut predicatum formale. N. contentum non
sunt obiectivum. N. contentum. Sape domus significat nomen,
quod proprie loquendo tantum convenit significatio.

Obicitur etiam, si regulis propositionis, non tantum per
copula, sed etiam nihil aliud amplius remoneat, quod nihil
dicitur terminus: sicut autem quod comprimitur. V. g. propositio
verba sunt prolata, non data per se, ergo nihil remoneat.

R. Dico autem, nihil amplius remoneat, si lignum est reditum
Et hoc non movet equivociter. N. idem dicitur de generali
propositione, licet enim ad hoc indifferenter, et dicitur
equivociter multiplex. V. g. 1. et 2. hanc propositionem:
Petrus est dicitur propter hoc idem per nomen

apprehensionem apprehendere debemus, et per albertum odie
 aliam dicitur sine copula: in tali copula idem subiectum
 et predicatum habet, in quibus realiter sed aequivalenter
 etiam post resolutionem propositionem: idem dicitur de propo-
 sitione vocali dicitur: quod autem hoc non possit dici de copula,
 nunc ostendimus.

Dicitur si sit resolutio propositionis, tunc nihil amplius offi-
 ciat, ego non est subiectum et predicatum. R: con-
 onscate. Dico conser, non est actus dicitur conser, non motus
 potentia, N: conser. Verum enim non debet actus conflictu
 hinc propositionem, sed potentia sicut debet solum
 posse idem conflictuere. Ita hoc dormiens, sub rationali,
 licet actus non rationes, idem respondendum si actus, quod
 in propositione quomodo ad sequela non est, sed dicitur, et
 consequenter nec determinari enim resolutio actus dicitur, in poten-
 tia N: actualis resolutio non est de essentia, cum tamen adhi-
 bent, et clare patet, quod partes propositionis sunt determi-

Obicitur qto, predicatum et subiectum sunt idem, ego non
 et dicitur qto conser in hac propositione, hoc animal
 animal et predicatum, ubi dicitur animal et predicatum
 et subiectum, ego sunt idem. R: N: conser. Sed dicitur sunt
 idem realiter dicitur conser, formaliter N: conser dicitur
 ad probationem, dico conser, qto animal et subiectum
 et predicatum sub eodem respectu et eadem propositione
 N: conser sub diverso. dicitur conser et N: conser,
 sunt enim duo propositiones: in una propositione et
 predicatum formaliter sunt idem, in alia subiectum

19

per extremum autem dicitur terminum in intelligitur: sic enim in Venetia
 Nova V. g. s. possum dicere: isti et isti sunt termini huius artis
 in autem possum dicere, sunt extremae artis. idem possum dicere hic
 hoc gradus in partem terminum quod fuerit principium in vero extremum,
 ergo aliquid intelligitur per vocem terminum, quod in intelligitur
 per extremum, possum autem de gladio dicere, quod de esse, et
 V. g. s. in ergo in e. pariter, 2do fallitur aduersarii omniaque
 definitione, et e. x. d. de nostra id tantum dicuntur in probant
 nec falluntur arguta, et tunc nulli cum Comptono in sua illa definitione
 subintelligi, volent terminum e. id extremum, vel constitutum d.
 ergo nihil novi dicunt, sed id reliquum addunt explicite ponere, quod
 illi subintelligunt, scilicet extremum: cum propter in igitur meliorem ad
 errorum alia terminum semper vocat extrema, extremum scilicet magis
 et minus: si ergo dicitur loquatur, nec explicite idem videtur, cur non
 etiam terminum ita definiat, ut magis uniformiter loquatur.
 1to quid progo facilius a Lyone intelligitur id quod est positum
 quod vel in quadam resolutione propositionis, vel quod e. extremum prop
 positionis? videb. sane quod hoc ultimum, sic enim fuerit arguere
 debet vel occurrat hypo: si id e. terminum logicum, quod e. extremum
 propositionis, donec hoc desinat in hac propositione petrus e. dicitur
 Petrus e. dicitur, quia in video aliud extremum, et natura dicitur
 quod copula quoque ^{hinc} e. admodum inter extrema in positum e.
 ipsum extremum. 2to quod dicitur in positum dicere terminum e.
 qui terminat, vel terminum e. terminum, colligitur ex modo dicitur
 et quod aliunde constat, quod non possumus veli in idem terminum
 et verbis, sicut si neganti et interroganti quid sit vivere,
 agere etc. non responderem vivere e. quod vivit, agere quod agit
 quia definitio et explicatio ignota debent semper fieri per aliquid
 aliud. his paulo superius dicitur reliqua terminum divisione et
 proprietate breviter percurramus.

Capitulum 2° idem

De termino significatio et non significatio,
 categoriam et syncategorematicum, complexum
 in complexo et sic.

siue propositio, ita etiam terminus est quadruplex, mentalis
scilicet vocalis, scriptus, et obiectivus. Vocalis est extremum
propositionis vocalis, terminus mentalis est huius cognitio, scriptus
est extremum scriptum, obiectivus deus, et ipsa res per terminum signi-
ficata, unde etiam subiectum est predicatum formale secundum vocem
vel cognitionem rem representans, subiectum vero obiectivum, est ipsa
res, copula formalis est coniunctio predicati formalis secundum subiecto
formali, obiectiva vero copula est ipsa identitas, vel affirmativa vel
negativa.

Terminus mentalis dividitur in directum et reflexum. Directus est
si cognosco rem ipsam secundum se, reflexus, si a bonum cognosco
rem, sed simul cognitionem directam, dum scilicet aliquis se
reflexus, quod aliquid cognoscat, cognoverit, vel si se cognoscat,
V: si si video, video in se, est cognitio directa, cum autem video
in se et simul in imagine, est reflexa: sic si me reflexo, quod cog-
nosco, sciam, vel cognoverim vel si me cognoscat, est cognitio
reflexa super cognitionem presentem prototum vel futuram, et
consequenter terminus mentalis reflexus.

Terminus vocalis et scriptus dividitur in significativum, et
non significativum. Terminus significativus est vox significans
ad placidum, vel duorum in cognitionem rei quon significata
voluntate instituentium, et vox haec me dividit in cognitionem
hominis: a autem appropinquat, ut dicitur sed ut solum propter
duces. Terminus non significativus est, qui nihil significat
ex institutione hominum, et vox plerumque, fundamini.

Quia contra ista in propositio mentalis probabiliter est actus
indivisibilis, sed quod est indivisibile, non habet partes, ergo
propositio mentalis non habet partes, vel terminos. Si ergo mai-
est indivisibilis, realiter est una: formaliter autem non: et sic est similitudo
mihi non confon per realiter distinguitur, si unum re ipsa non est alterum,
ut haec realiter non est deus, formaliter distinguitur, quo quidem
re ipsa sunt idem, sed ob intellectu conquirunt, ac si esset distincta.

ultra in capite est in pede.

Si ergo vox pluri dicitur ea litteris aliquid ex inscriptione
 significatibus, ergo est compositum aliquid significans. confirmat
 audire vocem pluri dicitur in cogitationem loquentis, quod aliquid signi-
 ficat. P. ad finem dicitur ostendit, compositum ex partibus sive litteris
 aliquid aliud prae se solas ex inscriptione significatibus
 N. ostendit se solas significatibus esse ostendit. Dicitur etiam compositum
 quod est compositum aliquid significans a se distinctum N. ostendit
 in distinctione quod in se habet ad ostendit. omnia alia vox omnium
 linguarum, si significat ex inscriptione significat aliquid a se
 distinctum quod in se habet. Confirmat ad ostendit
 dicitur compositum quod significat aliquid naturaliter, prae se habet disti-
 nctionem a se distinctum, aliquid distinctum ex inscriptione
 hanc N. ostendit, de his posterioribus latet terminis in de prioribus
 hic est propositio.

Si ergo vox pluri significat nihil, quod hoc igitur significat
 aliquid. pro ostendit vox pluri idem significat quod vox nihil
 sed vox nihil significat aliquid, quod etiam pluri significat
 aliquid. confirmat in pro pluri significat terminum significatum,
 sed si est aliquid, quod significat. confirmat ad pluri ab omnibus
 deo pro termino significat ego hunc significat ex inscriptione.
 P. ad finem dicitur ostendit, vox pluri significat nihil positive, sive habet
 ex hanc inscriptione significat negationem, N. ostendit. hanc
 negationem sive habet negationem significationis ad inscriptionem, N. ostendit
 et N. ostendit. ad hanc pro hanc N. ostendit. vel dicitur idem significat
 et eodem modo N. ostendit. dicitur modo hanc non, vox enim nihil
 significat nihil positive, vox vero pluri hanc negationem id est ex
 natura sua, non habet inscriptionem.

Sic: etiam vox nihil et habet significationem aliam, ego non est pro, N. ostendit.
 P. dicitur ostendit non habet significationem aliam, rei positive, ad ostendit
 negationem N. ostendit et ostendit. pluri sive ex hanc inscriptione

nec aliquid positivum figural nec negativum.
 Ad primum confirmationem n: anteq. vel d:q. pliciter figural
 Determinum in figuram confirmacionem n: anteq. neque natur
 aliter de anteq. n: confirm. e quidem terminus n: figuram, hoc
 ex compositum aliquid ex la d:q. liberis se solam sed nihil a se
 distinctum ut alio voce ex infirmitate figuram, n: terminus figural
 terminum n: figuram sed tantum naturaliter sicut magister bonis.
 Ad idem confirmationem de anteq. n: confirm. ad hoc in vel
 aliquid figuram ex infirmitate debet habere figuram positivam
 terminum n: figuram, hoc autem a habet se potius negationem figuram
 positivam. Sed tamen pro exemplo terminum n: figuram, quia expositio
 tunc tantum figuram negativam sicut habere negationem infirmitatis
 et positivam figuram; alio omni inaptissima et puerili litterarum
 compositio significare ex infirmitate.
 Terminus figuram subdividitur ulterius in categoriam et
 finem categoriam. Categoriae qui se solo comprehendit figuram,
 et positio et subiectum vel predicatum et pronomen substantivum,
 et adiectiva, quae alio determinationem figuram, et se solo posunt esse
 praeter omnes d:q. quae simul etiam figuram determinationem
 formam doctrinam ostendunt. Terminus qui se solo et
 formaliter sumitur pro suo sigato n: positio et praeter et finem
 alio ita figuram nihil compositum figuram, vel per d:q. obliqui, adiectiva
 praepositionis, conditionis, interrogativa, relativa, et omnia adiectiva
 quae universalitatem particularitatem aut numerum significant,
 et omni rebus, alioque duo ita: sic natura e hoc positio. De his et omni
positio e vobis, e autem bona d:q. positio e d:q. quae sensus est:
positio e subiectum habent doctrinam.
Terminus incompositus e, cuius partes figuram vel nihil, vel n

idem significat quod prius, ut domini eromy. domini eromy.
 Terminus complexus est, cuius partes significantur, quod conueniunt, ut
 hoc dicitur, unde fit in eo et de obsequiis cathedra. ideo debet esse inter
 illos aliqua conexio longuom inter substantiuum et adiectiuum, vel subst-
 antiuua aut adiectiuua inter se conera, et particularum et ad finem, si vero
 in dicitur conexio, tunc sunt termini disparati. Et sic delecta de tra-
 pte nonem habere perfectam categoriam figuratam, ut possint esse
 ad dramam propositionis formae et formam hinc uocantur pro
 et est talis, quia uox pro se sola non potest esse terminus. At non potest
 esse proxima uel clara uel ligata, unde fit dico, nullo modo licet
 in nullo separatum significet quod conueniunt, tamen non terminum con-
 plexum, quia non habet reliqua requisi ad terminum complexum.

Officium, terminus synthetice est configuratio, secundum terminum dic-
tionem est configuratio, quod etiam synthetice. Confirmatio termini
adiectiuum se solo imperfecte figurat, quoniam synthetice quod.
Ad inueniendum disparati: terminus synthetice configuratio habet duos
qui se solo potest esse factum uel proutem et perfectum sensum a se ipso.
Non est configuratio quoniam dicitur, sed de termino dicitur enim:
Adiectiuum est configuratio id est talis, qui dicitur per se et factum et proutem
et non substantiuum perfectum sensum factum et proutem: et configuratio quon-
iam dicitur, N. n. et contra ad confirmationem N. n. licet
enim se solo non possit esse factum, ut se solo non est proutem quod est proutem
terminus synthetice uerbo solent ordinari se pro aliquid aliud
se intelligit, uel scilicet seget creatura per omnia. se intelligit
enim in se ipso et non se adiectiuum intelligit, substantiuum
quod est pariter. Et si proutem se intelligit substantiuum se solo dicitur
per ipsum adiectiuum ideo ante non factum sed aliud intelligit
N. n. et contra, adiectiuum V. q. 2. dicitur ex natura sua significat
factum habere doctrinam, quod se pro se proutem, quia aliquid
aliud se intelligit, et contra si dico nullo modo in foro

substantia quidem substantivum hinc sed hoc aliter
debet colligi quoniam per determinem nulli.

Caput 2 diem

De termino congeato, et abstracto.

Terminus congeatus qui figuratur sub forma et forma binaria per modum
compositi in utroque figuratur sub forma et albedinem loquuntur forma,
qua in muro recipitur edibum denominat album. murggo vocatur
sub forma denominatibus, albedo vero que in illo recipitur ibi eas
denominationem albi vocatur forma et est terminus abstractus per se
doctrina albedo et alii.

Triples autem est comprehensio vel denominatio, adaequale scilicet
intrinsicam extrinsecam et per similitudinem intrinsicam extrinsecam.
adequale de intrinsicam est quando forma denominatur adaequale in se
substantia, ut albedo in muro, humonibus vero homini secundum formalitatem in se
quia cum illo realiter est idem. Terminus intrinsicam est, cum
forma in se substantia, ut in concreto viget cognitio per se, quia viget
cognitio est in se in se viget vel cognita sed videtur cognoscere.
Congrebum partim intrinsicam partim extrinsecam est, si forma substantia
partim est intrinsicam, partim extrinsecam sic similitudo duorum
marorum alborum est etiam adaequale intrinsicam, sed partim unum,
partim albi.

Congrebum proprium cum forma visiva vel realiter est distincta a
substantia, ut albedo in muro. Congrebum extrinsecum est, cum forma
realiter est deum cum subiecto, et secundum formalitatem distinctam, ut nominal
et alii. Congrebum substantivum figuratur per modum per se partim,
ut hoc est per directum per modum distinctum alii partim.

Congrebum formaliter vel replicativum figuratur, quando proterum
substantia convenit in ratione subiecti secundum se pro se, sed forma,
ut si dico: album est coloratum et replicatio, quia proterum coloratum
convenit substantia ratione albedinis, quae est forma, id est in se est colorata,
quia habet colorem. signa autem terminus replicativum ordinaria

hanc quae quaeque, in quodam, ut dicitur: V: qd: Logica quae logica
dignitas, sensus enim est logicus dignitas est dignitas concordat illi, quae
logica quae est causa dignitatis.

Congruentia specificativa et nominativa, vel materialis, sumptum
est, cum ubi primum convenit, in ratione formae ex parte subiecti
significatae sed praeiudicium primum secundum sequit logicae obediens,
negat idem. Obediens enim logica non convenit propter logicam, nec
negat negat primum negat, sed praeiudicium primum secundum se.

Clarior, si duo logicae quae logicae dignitas, sensus est logicae dignitas
sed est causa praeiudicium est logica. si vero dicitur: logica quae
logicae obediens sensus non est dupliciter, quod logica causa praeiudicium
obediens, sed tantum quod idem non imbecitas, ita ut postulae quae
sunt tantum dicitur non in sequentia.

Congruentia vel essentialiter, sicut Congruentia, cum omnes, ex parte
in partibus in recto, sed si dicitur: album est subiectum est obediens. Vel hoc
est causa prima et unio; hoc autem non requiritur in reliquis congruentiis,
si enim dicitur logica quae logicae dignitas, vel obediens sensus non est hoc
est eius logica dignitas, vel obediens, sed hoc habens logicam, vel
negat obediens dignitas est: ubi logica est negat in partibus
in recto sed obliquo nomine recti intelligitur. Nominativa, nomine
obliqui obediens. logica ac philosophica loquendo illa dicitur
in partibus in recto, quae per se obediens in materiae cum aliquo conceditur
in obliquo vero quod tantum modeste affirmat, vel negat prae aliquo
concessionem, et considerat per modum dicitur in vero identificati
cum altero, in hoc propositione, hoc est subiectum habens obediens,
album est in obliquo, quia habet per modum dicitur, non identificati
cum obediens, licet praeiudicium a subiecto non possit naturaliter, sequenti praeiudicium
solum sequenti naturaliter.

Capitulum

Ultima terminorum Divisio.
Terminus pure categoricus, vel sicut hoc vocatur simplex, qui
vero est categoricus, et syncategoricus est compositus, et sicut hoc

Ep. m. l. b. y

Terminus cognoscens est, qui se solo imper se deest per modum
adiacentis figurat, et non exigit alteri diuigi longuam partem
vel conseruans uel fuit omnia et sola adiectiua obliqua de quibus
ut aliquid figent, debet adiectiua quod substantiuum, V. g. murus
hoc est:

Terminus absolutus est, qui figurat rem per modum per se statim uel
longe perfecte, et non exigit alteri diuigi uel fuit omnia substantiua
et adiectiua substantiue simpliciter sine dicitur obliqua. Conseruans
ueteris terminus quidem conuocatus est figuratus imper se deest
figent, non tamen eodem modo: terminus enim figuratus non potest
esse partem sine conuocatus potest.

Terminus negans est perfecte, si dicitur, negatio quod etiam fuit
adiectiua imper se deest figurat, si dicitur, negatio si dicitur
liber et intellectu sine substantiua, et non est perfecte uel fuit omnia
et adiectiua substantiue simpliciter sine dicitur obliqua, V. g.
aditio uero exigit per modum adiectiui etiam figurat etiam
aliud quocumque perfectum imper se deest figurat.

Terminus positivus est, qui aliquid reale figurat uel figurat negatio
dicitur, qui figurat negationem, uel conuocatus rei uel nihil, positivus
subiunctiui terminus negationis in stricte negationem, et stricte
privatiuam. inquam dicitur negationem in subiecto negatio est in
copaui uel est conuocatus uisionis in ligno stricte privatiuam negat
formam in subiecto per se copato, sed non per accidens in copaci,
ut est ueritas respectu horum.

Terminus finis est, qui figurat rem determinatam determinate uel negatio
leo infinitary uel infinity qui nihil determinate affirmat uel
in hac propositione negatio non est leo dicitur autem infinity, quia potest pro
dicari de rebus infinitis excepta sola re quoniam negat si autem parti
cula in positivus ante copulam V. g. negatio non est leo non fuit terminus infiniti.

Per modum uigilant predicatum h. populi tribui singulis foris
sed solum omnibus simul sumptis ut in hac questione omnes apostoli sunt
duodecim, sensus enim est ad Petrum et duodecim apostolos Paulus et Petrus et
Paulus et omnes reliqui simul sumpti sunt.

Propositio diuincta, de terminata, vel particulari, e. uiderimus
contrarij particulari signo affectus. qualia sunt aliqui quidam etc.
autem proprij inferioribus diuincta, hinc per particulas vel auctores
v.g. aliqui loquuntur foris, sensus enim est vel Paulus foris, vel Petrus
aliqui: debet tamen prout in uno de terminato a deo sollem opus
nobili uerificari alia p. p. diuincta est longa. h. finis autem
con in uno membro uerificari simul et contra in distributiva omnia
membra debent esse vera.

Propositio diuincta vel confusa e. uigilant termini pro sui inferioribus
per particulas vel diuincta ex uerborum, ita tamen uti nullo de termin
nate sed solum de aliquo indeterminate in confuso uerificatur
si dico: aliqui ualde e. respiciunt uiderendum, scilicet uel dexter uel sinister
sed nullo de terminata, n. dexter dexter quia possum uideri finis rone
sinister quia possum uideri dextro.

Item fere plerique uerbi deest quid uadit in suppositionem distributivam
fundore exegunt vel contrarium dactum ob uerborum a singularia
per particulas et multiplica contrarium terminos et p. p. long. v.g. omnes
et uerbi et ego. N. Petrus e. uerbi et ego. Sed quoniam uerbi
copulativam autem fundore tunc deest per particulas et mul
tiplicatam tunc terminos cum uno predicato h. p. p. long. v.g. ualde
mentis sunt ualde et ego, iter ad terra fundore uerbi
uerbi diuincta suppositionem fundore deest per particulas vel
multiplica contrarium terminos et p. p. long. ad. Aliquis h. p. p. long. negant
Christum ego uel Petrus negant uel Paulus negant suppositionem ego
diuinctam fundore deest tunc terminos multiplica contrarium n
p. p. long. v.g. aliqui ualde e. respiciunt uiderendum, ego uel dexter
uel sinister e. respiciunt, quia propositio h. potest negari populo uerbi
negari si faceret duplicem. Item pro quilibet die de h. exegunt
terminorum a singularibus ad uerba minor ad uerba

quod quando licet, colligendum est ex materia et circumstantiis.
 fides. si hoc ipso aliquo tempore est negatio ad videndum hoc est. hunc
 sensum vel debere recte vel sinister, tunc est disjunctiva,
 quia idem est ad. dicens: si quis dicitur in dolo ad videndum
 debet dori sinister. D. dicitur est disjunctiva si loquens de reaf
 nrote conditionata. Et si de absoluta. N. non autem loquimur
 de absoluta, unde bene notandum quod si non responsum ipsius
 hunc vel absolute vel conditionate si absolute tunc est ipso disjunctiva
 neta, si conditionate, disjunctiva.

Capitulum

Regula propositionum

Regula prima si subum est terminus communis, et officii signum
 utriusque, omnia subiecta. tunc si proterum est in singulis personis
 convenit, sicut distributiva, ut omnes homines sunt mortali. Ex primo si vox
 omnia idem signat quod solus, tunc enim subum signat collectionem et
 in hac signa omnia signa veniunt ad exemplum, sicut dicitur. tunc
 signat pro aliquo populo. sicut dicitur si proterum non convenit aliis
 personis vel signat numerum ordinalem vel totalitatem, tunc enim
 est in subum signat collectionem ut hic: omnia animalia sunt sensibilia, omnia
 hoc est aliam generum numerum; hinc sicut dicitur si vox omnia signat
 in plurali, tunc enim si proterum est aliquid ad unum collectionem
 signat, tunc subum signat collectionem ut si dico: omnia animalia
 moris sunt duo, si vero numerum collectionem signat, sicut dicitur
 tribus, v.g. hic: omnia homines sunt rationales, ubi pluralis signat
 pro generali.

Regula secunda, si proterum commune propositionis affirmativa
 officii signum particulari aliquo quiddam est. tunc si proterum
 signat actionem effectum ad exercitium aliteris causa, sicut
 omnia animalia, si vero proterum hoc est signat subum, ut
 animalia, aliquid necesse est, desiderium, debitum
 tunc enim, cum plures similes causa equivalentes possint
 hoc signat confusum. si si dico: aliquid logicum

potesté dignitatis p[ro]prio, quia siq[ui]s aduale p[ro]prium adu[er]s[us]
 determinationem conyom[un]i necessario debet d[er]ivari. si vero dico,
 aliquis colomye neq[ue] p[ro]prio ad scribendum, n[on] p[ro]prium adu[er]s[us]
 scribentis quia plures colomye, quoniam determinate p[ro]p[ri]o
 q[ui] si quis ad scribendum, in nullo determinate p[ro]p[ri]o scrib[en]t[is]
 hoc p[ro]prio, et consequenter supponit d[er]ivacionem.

Regula 2da, si p[ro]p[ri]um p[ro]p[ri]i affirmativa supponit collectivam ordin[ariam]
 dicit p[ro]p[ri]um supponit d[er]ivacionem v[er]o: o[mn]i[m] n[on] s[un]t s[im]ul s[un]t carib[us]
 s[im]iliter vel ipse vel ille exercit[us], dom[us] o[mn]i[um] evangelista s[un]t q[ui]dam
 s[im]iliter vel ipse vel ille ex[em]plariis. ecce dom[us] predicator[um] con-
 versabilia b[er]n[ard]i s[un]t illi, que si p[ro]p[ri]um s[un]t collectivam ab[er]s[us]
 ip[s]o s[un]t collectivam, vel certe indefinite s[un]t in com[un]i. sic hoc
 p[ro]prio: o[mn]i[m] h[ab]et collectivam s[un]t p[ro]p[ri]o ad rationale n[on] habet hoc s[un]t s[un]t
 vel hoc vel illud ad rationale, sed hoc: sola collectio h[ab]et sola
 collectio adu[er]s[us] rationalem, vel indefinite h[ab]et. collectio h[ab]et
 et ad rationale in com[un]i.

Regula 3ta, si in p[ro]p[ri]o affirmativa d[er]ivacionem conyom[un]i nullum
 p[ro]p[ri]um habet signum nec particulare nec universale, susp[er]sionem
 supponit, p[ro]p[ri]um intendit loquens, quod ordinaria colligit, et adu[er]s[us]
 predicator[um], quod si dicitur ad eandem conyom[un]i o[mn]i[um] s[im]ul, p[ro]p[ri]um
 supponit collectivam. si vero o[mn]i[um] s[im]ul conyom[un]i, et si in materia
 necessaria supponit distributivam. collectivam in hac p[ro]p[ri]o: p[ro]p[ri]o
 h[ab]et s[un]t h[ab]et quia s[un]t p[ro]p[ri]o et p[ro]p[ri]o s[un]t h[ab]et distributivam vero
 in hac: hoc est ad subintelligitur o[mn]i[um] h[ab]et, si p[ro]p[ri]o est conyom[un]i
 plerumq[ue] supponit d[er]ivacionem si siq[ui]s actionem, et de aliquo determi-
 nate p[ro]p[ri]o scribit, et hoc ambulat. si vero de nulla scribit,
 supponit d[er]ivacionem ut: equus est necessarius ad equidordem. si autem
 est p[ro]p[ri]o de generali, ordinaria supponit universaliter v[er]o: v[er]o s[un]t solo-
 ab[er]s[us], s[un]t intelligit o[mn]i[um]

Regula 4ta, si p[ro]p[ri]o est affirmativa sive universalis sive particularis
 et predicator[um] habet signum inintentionalem, reg[ul]a p[ro]p[ri]um est
 conyom[un]i, s[un]t supponit d[er]ivacionem, et o[mn]i[um] h[ab]et d[er]ivacionem o[mn]i[um] h[ab]et
 est p[ro]p[ri]o. si vero factum est conyom[un]i, d[er]ivacionem p[ro]p[ri]o est conyom[un]i

et si primum habet sequens de intentionalem, tunc sequens indefinita
 ut si duo: aliqua species autem est hoc, sequens enim n. e. aliqua species autem
 est hoc hoc nec aliquis hoc seu hoc in conueni.

Regula bla. primum primum negotio si habet sequens in intentionalem
 sem sequens de intentionalem, quia primum n. e. in intentionalem natura
 hoc e negotio post se v. g. nullo hoc e lapis, sicut negs hic lapis,
 negs hic, negs alig. excipit tamen terminum figuralem vel multi
 plicabilem qui n. potest distribui e. g. nullo hoc p. uobis e. f. e. u. s.
 Petrus n. e. e. y. alii etiam excipiunt nomina collectionum figuralem
 vel Petrus n. e. duodecim apostoli, alii tamen n. excipiunt quia populum
 dicitur Petrus n. e. hic duodecim apostolorum figuralem vel
 p. uobis.

Quae primum alia quaedam terminum proprietatis. imo e. h. h. h.
 sine auxilio termini ut tempus per se ipso in portulo, ut scilicet
 utis res cum tempore, ut in hac questione: Petrus scribit.

Primum primum ampliatio, quo e acceptio termini, ut alio tempore
 ore quom tota figuralem sit in hac equitate per duplicem primum:
 primum e conueni, hoc e. ille qui fuit peccator nunc e conueni.

Primum e restrictio, vel contractio termini a maiore ad minorem figuralem
 onem si est in duo: o. y. hoc q. n. d. e. a. o. y. restringit, quia Christus
 n. e. n. d. e. a. o. y. e alienatio vel translatio termini a propria
 figuralem ad improriam e. g. prolati d. e. a. o. y. e diminutio vel
 acceptio termini tantum secundum partem, ut hoc e in toto, bla
 e appellatio vel denominatio qua formale figuralem usque tribuitur
 alteri v. g. flexio n. d. e. a. o. y. ubi per magnam figuralem
 tribuitur n. ratione corporis, sed magnam figuralem.

Soluerentur Obiectiones.

Primum in si duo o. y. primum e collectio cuiusmodi primum figuralem
 collectionem, et tamen primum primum primum de intentionalem, q. o.
 nota e imo regula. Primum dicitur autem primum figuralem collectio
 tionem semper eandem et eodem modo, ut autem dicitur

Quo autem N. contin. ad hoc autem, ut huiusmodi personam
distribuat, debet vobis collectivum semper accipi eodem modo.
Et tunc solum primum collectivum in mediis distributionem
cum illud non convenit singulis personis, sed et collectivum singulis
verbiis convenit.

Obiicit 2do si dicitur: hec est omnis perfectio primum personis distribu-
tione quod per se per se regula. prode ut tunc verumque fundat de quibus
per personam et multipliciter de terminis et propositionibus, quod sicut dicitur
R. N. autem ad probationem d. N. quibus autem fundat dicitur de quibus
et de terminis singularibus dicitur autem terminis communis quod requiritur
N. autem et contin. super hoc in bono distributione quod dicitur de
quibus solum proprietate terminis communis. Et ad istam multiplicat-
ionem personam non sufficit dicitur non oportet formaliter dicitur d. N. dicitur
sed realiter quod hic non fit.

Obiicit 3to si dicitur: aliquis equus currit sequitur huiusmodi quod
currit, quoniam siam quod est neque dicitur: aliquis equus currit
vix de equis dicitur, quod est dicitur, quod est dicitur, quod est dicitur
equus per se scio ego dicitur autem non sicut dicitur, vel hec quod sufficit
N. autem et contin. huiusmodi quod est dicitur, quod est dicitur, quod est dicitur
confusionem in se tamen est repetitio, si solum non est confusionem, quia in
aliquo determinato verificatur, quod de altera personam non potest dici
ubi etiam nota, quod aliquid fit, equum indeterminate fundat et aliud
aliquid indeterminate fundat non potest.

Obiicit 4to. hoc personam: aliquis semper requiritur ad videndum personam
confusionem, quia si quis aliquam necessitatem R. N. autem rationem
dicitur si quis aliquam necessitatem, cui plures causas equaliter personam
satisfacere N. solum una dicitur quia solum una personam videtur, idem
dicitur ad hanc personam, aliquod sacramentum, vel aliqua fides est necess-
aria ad salutem. si autem dico: aliquis dicitur est neque dicitur
tunc ex parte facti plures causas, et consequenter personam confi-

Obiicit 5to vobis hanc personam, quae non dicitur demonstrari. Petrus
non est huiusmodi, non fundat de quibus dicitur distributionem, non tenet regula bta

35

R. dicitur autem et hoc ideo, quia est effectum signo collectivo o o o
 dicitur distributive. N. autem et collectum. In eadem tandem primum
 positionis negativae sequitur distributive u n e effectum signo colle-
 ctivo quale hic est o o o, quod hoc ipso, quod hic accipitur ab eodem,
 non potest sequi distributive.

Capitulum 1°

De definitione eiusdem Reguli.
 Sed plerumque tam definitio quam descriptio per rationem naturalem
 non est in se necessario. unde fit et definitio non nihil dicere et
 aut nec id quidem verum est, quod definitio in ista naturali operatione
 habet in se incompletam rationem, sed solum completam definitio. et si fit
 aut definitio sequitur per demonstrationem, si loquitur de pura defini-
 tione, sed de operatione definitiva. inter tres modos fieri definitio
 essentialis remem dicitur per argumentationem proprietate et reflectionem
 explicat. definitio autem modo fieri in genere quod fit ratio per se
 autem ignotum ex solo. ipsa vero definitio sua natura est ratio
 essentialis quidam dicitur de generatione rei. vera autem accipitur definitum
 est definitio. Definitio formalis in definitione huiusmodi v. g. est in
 aut conceptus huiusmodi ex parte huiusmodi obiecti et representatio est defini-
 tum obiectivum. Definitio formalis est ratio dare essentialitatem
 naturam rei v. g. huiusmodi ad rationalem definitio obiectiva
 est ipsa res per definitionem formalem dare representata: unde de-
 finitum obiectivum est definitio obiectiva solum formaliter dicitur.
 Definitio essentialis duplex est metaphysica et physica, sed metaphy-
 sica fit per genera et differentia v. g. ad hoc quod quod sunt idem
 et considerantur a metaphysica. Physica fit per partes physicas
 sequitur aliquid componitur v. g. huiusmodi est compositum ex corpore et anima et
 unione, quae distinguuntur et considerantur a physica. Definitio descriptiva
 descriptiva apparet naturam rei per proprietates et accidentia v. g.
 huiusmodi animal rationale. Cuiusmodi explicat rei naturam per
 causas extrinsecas et effectus, et huiusmodi est huiusmodi huiusmodi
 sed hoc sunt potius descriptiones quam definitiones. ad faciendam
 porro bonam definitionem fit iam.

Regula una, definitum formale a debet ingredi definitionem formalem
 Regula 2da hinc eadem definitio, debet esse clarior suo definito.
 Regula 3da debet convenire omnibus soli definito, sed hoc intellige
 dictum de definitione obiectiva, et definito obiectivo, quia formale
 ubiq; clarior definitio formali, atq; haec regula sua essentia, que
 sequitur, in ea semper in rigore observari.
 Regula 4da. debet fieri per gradus differentiam proximam, quae proximum
 est quod inter plura genera de junioribus potest dici, et in definitione
 animalis est, per proximam inter, vicia, quae sunt, et per se maiora
 Regula 5da. in debet plus necessitatem indicare quam reperiri, idem inesse
 de definitione.
 Regula 6da. debet fieri per predicata primaria vel ino constitutiva
 et de significata est, et tunc potest darium vel proprietas metaphisica,
 quia est rationalis, tanquam talis profuit.
 Obiicitur 1o definitio debet esse clarior suo definito, qd a potest cum illo
 esse convertibile, et: conproportio de quo scilicet definitio formale
 in potest esse convertibile cum definito, et tunc definitio obiectiva
 cum definito obiectivo, et: concom.
 Obiicitur 2o si definitio definitionis est bono dicitur debet convenire
 definitionibus, sed his a conuenit qd: pto mi. ex fingulare dicitur in
 potest convenire nullis sed definitio est fingulare qd: p. conproportio
 V. mi. de probationem de ma. ex fingulare dicitur in qd: qd: quam in qd: qd:
 nullo modo in potest convenire nullis de ma. si tunc est fingulare in qd: qd:
 A. ma. definitio autem est fingulare in qd: qd: et tunc talis in qd: qd:
 tunc dicitur fingulare in se, et tunc plura potest representare.
 Obiicitur 3o definitio debet fieri per se, qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd:
 per se, qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd:
 portio est obiectum dicitur, et tunc sed hoc lo qd: qd: modo quo cognoscit
 cognoscit ois cognoscit, et tunc qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd:
 et consequenter in dicitur qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd:
 Obiicitur 4o definitio in debet ingredi definitionem, qd: qd: qd: qd: qd: qd:
 definitio, et: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd: qd:
 formalem dicitur, et tunc definitio obiectivam in debet definitionem ingredi

obicitur N: ostendit de finibus obicitur eoy de finibus in conari qd
 yadefinitio de finibus in cludis. sed loca de finibus formalen ingredit
 hoc enim e hac voce de finibus de finibus autem formalis sunt ha voce: ratio
 explicon naturam rei. Sed ha voce a prima illa voce distinguitur qd
 n sunt idem. cum qd de finibus de finibus hanc de finibus formalis e
 quidem sui ipsius de finibus obicitur, sed n formalis qd sub diverso
 se pectis. clara alia quo hic abis obicitur et urgeri solent qui libenter
 ambulant in tenebris omillo quia fere sunt de loca aqurina et hui
 ilij lortura ingenti.

Caput 1um

De divisione eiqqz Regularis.

Tri modis fieri dicitur de finibus, quod si formalis dicitur
 talum in sua parte, talum vocal dicitur parte dicitur membra dicit
 dicitur. dicitur essentialis e, cum talum dicitur in parte eoy dicitur,
 quo si sunt phisica ut si dicitur alia parte hoi eoy, alia corpore, alia ad
 e divisione phisica, si vero sunt metaphisica ut ad ratione, et metaphisica
 si dicitur in parte integrali, et dicitur phisica integrali, ut si hoc dicitur
 ibi in copul non pectis. dicitur logica e dicitur totis potestati
 in sua parte pectis, ut ad dicitur in hoem loem dicitur. pectis pectis
 bono dicitur divisione sunt pectis.

Regula ima. dicitur debet pectis continere quon singula membra dicitur
 talum debet ee naig hoi hoi.

Ita membra dicitur dicitur pectis debent adquire dicitur, quia
 ad parte simul pectis sunt talum.

Ita debet habere membra inter se opposita, ut vnam n includat in altero
 nec de eo pectis predicari pectis realen vel formalen dicitur dicitur
 ne des pectis pectis, ut si dicitur aliud ad e rationale, aliud
 rigibile

Ita dicitur n fiat in plura membra quon fid opus sed in proxima
 hinc mala ad dicitur pectis in hoi pectis ad hoi ad. proxima
 enim genera sunt corpore et spiritus.

Quis sic dicitur ad dicitur pectis, e enim idem si dicitur
 e ad e rigibile, et si dicitur alia parte hoi, et ad alia rigibile,
 Ita autem e idem realite, sed formaliter. dicitur e quod dicitur
 habet modum dicitur dicitur, dicitur dicitur.